

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 356/2025
20.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због два кривична дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Драгана Ранчића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица Кучево К 219/24 од 04.11.2024. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 4/25 од 28.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 20.03.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Драгана Ранчића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица Кучево К 219/24 од 04.11.2024. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 4/25 од 28.01.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица Кучево К 219/24 од 04.11.2024. године окривљена АА оглашена је кривом због два кривична дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, за која су јој утврђене казне затвора у трајању од по 3 (три) месеца, па јој је изречена условна осуда којом јој је утврђена јединствена казна затвора у трајању од 5 (пет) месеци и истовремено је одређено да се тако утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљена у року проверавања у трајању од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело и под посебним условом да окривљена у року од 1 (једне) године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, на име неплаћеног издржавања у наведеном временском периоду за обојицу малолетних оштећених, законском заступнику – оцу малолетних оштећених, ББ плати новчани износ од 361.483,87 динара и уз обавезу да убудуће редовно плаћа издржавање за малолетне оштећене, јер се у супротном условна осуда може опозвати.

Истом пресудом окривљена је обавезана да сноси трошкове кривичног поступка, па је обавезана да на име паушала плати износ од 5.000,00 динара у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, као и да у корист буџетских средстава суда плати износ од 23.491,00 динара, у року од месец дана од дана правноснажности

пресуде, под претњом принудног извршења, док ће о висини трошкова исплаћених унапред из буџетских средстава ОЈТ у Пожаревцу и висини трошкова поступка пуномоћника малолетних оштећених и законског заступника малолетних оштећених, суд одлучити посебним решењем, а законски заступник малолетних оштећених ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева, а преко износа од 361.843, 87 динара до тражених 507.000,00 динара, упућен на парницу.

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу Кж1 4/25 од 28.01.2025. године одбијене су као неосноване жалбе окривљене АА и њеног браниоца, адвоката Драгана Ранчића и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљене АА, адвокат Драган Ранчић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 2. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости и укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да побијане пресуде преиначи и окривљену ослободи од оптужбе, те одреди да се прекине извршење правноснажне пресуде до доношења одлуке по поднетом захтеву за заштиту законитости.

Врховни суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, је неоснован.

Бранилац окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости, иако не нумерише, указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да кривично дело из члана 195. став 1. Кривичног законика постоји тек од момента наступања извршности парничне пресуде, па како је пресуда Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву П2 452/19 (2018) од 24.09.2020. године, којом је утврђена обавеза плаћања издржавања малолетне деце постала извршна 05.01.2021. године, то према ставу браниоца непостојање извршне одлуке у односу на период од 07.08.2018. године до 30.11.2020. године, на име заосталих новчаних износа издржавања, искључује постојање кривичних дела за која је окривљена оглашена кривом.

Изнети наводи браниоца окривљене, по оцени Врховног суда, не могу се прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, постоји када учинилац дела не даје издржавање за лице које је по закону дужан да издржава, а та дужност је утврђена извршном судском одлуком, или извршним поравнањем пред судом или другим надлежним органом, у износу и на начин како је то одлуком односно поравнањем утврђено.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, по налажењу Врховног суда, из

чињеничног описа утврђеног у изреци првостепене пресуде и то да окривљена у периоду од 05.01.2021. године до 16.06.2023. године, у стању урачунљивости, свесна свог дела и да је исто забрањено, при чему је хтела његово извршење, није исплатила издржавање за своје двоје малолетне деце, коју је по закону дужна да издржава, и то за период од 07.08.2018. године до 30.11.2020. године, у месечним и укупним износима наведеним у изреци, а како је то одређено правноснажном пресудом Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву П2 452/19 (2018) од 24.09.2020. године, која је постала извршна дана 05.01.2021. године, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљене стичу сва законска обележја два кривична дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика и то како објективна обележја која се односе на радње окривљене, тако и субјективна обележја дела која се тичу урачунљивости и умишљаја (свести и воље) окривљене за извршење дела, који укључује и свест о забрањености дела.

Наиме, радња извршења кривичног дела из члана 195. став 1. Кривичног законика јесте недавање издржавања у износу и на начин како је то утврђено извршном судском одлуком или поравнањем, а дело је извршено самим пропуштањем да се да издржавање, што је у конкретној ситуацији случај. Ово стога, што је окривљена била дужна да оцу њене малолетне деце, коме су деца поверена на старање правноснажном пресудом Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву П2 452/19 (2018) од 24.09.2020. године, плати на име издржавања малолетне деце месечне износе утврђене том пресудом и за период трајања парничног поступка који је претходио доношењу пресуде, али то није учинила, осим за месец децембар 2020. године, па како је током поступка, утврђено да је окривљена уплатама од 10.05.2021. године и касније платила доспело до дана извршности пресуде издржавање за децембар 2020. године, док је обављеним вештачењем утврђена висина неплаћеног издржавања, правилно је суд нашао, да окривљена у инкриминисаном временском периоду, који обухвата период од извршности пресуде којом је утврђена обавеза издржавања (05.01.2021. године), па до дана прецизирања оптужног акта (16.06.2023. године), није платила доспелу обавезу издржавања за период од 07.08.2018. године до 30.11.2020. године.

Како је наводе изнете у захтеву за заштиту законитости бранилац окривљене неосновано истицао и у поступку по редовном правном леку, то Врховни суд, прихватајући разлоге дате на страни 2. у последњем ставу и на страни 3. у првом и другом ставу, пресуде Вишег суда у Пожаревцу Кж1 4/25 од 28.01.2025. године, као довољне, аргументоване и јасне, на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Стога Врховни суд оцењује неоснованим наводе захтева браниоца окривљене да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Осталим наводима захтева бранилац окривљене побија садржај изведених доказа и чињенично стање утврђено на основу извршне пресуде, као и постојање умишљаја на страни окривљене, те суштински доводи у питање постојање неизмирених обавеза издржавања у временском периоду од 07.08.2018. године до 30.11.2020. године.

Међутим, како овим наводима бранилац окривљене указује на погрешно утврђено чињенично стање (члан 440. ЗКП), Врховни суд се у оцену ових навода није упуштао, обзиром да исти, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају законске

разлоге, због којих је дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца због повреде закона.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић